

Motion till riksdagen 2005/06:Sk487

av Kurt Kvarnström och Anneli Särnblad (s)

Periodiseringsreglerna för enskilda firmor m.m.

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om behovet av att se över periodiseringsreglerna för enskilda firmor och handelsbolag.

Motivering

Som nybliven företagare får man ofta rådet att börja med enskild firma, framför allt om vi pratar verksamhet som inte kräver några egentliga investeringar t.ex. konsultverksamheter.

Problemet är att många nyblivna företagare försöker hantera bokföring och deklaration på egen hand, utan professionell ekonomisk rådgivning som ofta behövs.

I den enskilda firman beskattas vinsten som lön. Eftersom vinst i företag F-skattas efter en preliminär beräkning av den kommande vinsten, med lika stora delar varje månad, håller ofta en nybliven företagare nere "förväntningarna" inledningsvis för att inte låta skattebetalningarna överstiga betalningsförmågan.

En företagare med goda rådgivare kan se till att under "goda" månader reservera medel för skattebetalningar "dåliga" månader. Utöver detta kan företagaren reservera ytterligare pengar för fyllnadsinbetalning om resultatet i deklarationen överstiger den preliminära beräkning som ligger till grund för F-skattedebiteringen.

I praktiken håller många företagare F-skatten på en för låg nivå eftersom de flesta nystartade rörelser har ojämna och oftast lägre intäkter. Om de dessutom har större utgifter än förväntat så är det oerhört lätt att de pengar som egentligen borde sparas för framtida skattebetalningar "tas ut" och används privat.

Fel! Okänt namn på

Detta uppmuntras dessutom då det i deklARATIONEN går att skjuta upp beskattningen av en del av vinsten genom avsättning av pengar man inte nödvändigtvis har kvar. Det kan göras i en så kallad periodiseringsfond. Restskatten krymper. Företagaren inser dock inte att han därigenom gjort sig livegen som företagare. Årsvis redovisning av moms innebär ytterligare en "frestelse" att "låna" kapital ur rörelsen.

Nästa år ökar F-skatteuttaget något per automatik, men fyllnadsinbetalning/restskatt gör att man då måste ta ut mer än vad rörelsen egentligen bär och avsättningen till periodiseringsfonderna ökar. Lavinan är i gång.

Detta kan resultera i att företagaren till slut sitter med flera hundratusentals kronor i periodiseringsfonder som måste lyftas fram till beskattning. Detta går bara genom att sätta av lika mycket eller mer i ny periodiseringsfond för att klara av att lösa upp den gamla. Detta under förutsättning att rörelsen fortsätter att gå bra hela vägen eller att företaget överläts till nästa generation.

Om företaget överläts är det olyckligt för den som tar över om företaget har en gigantisk latent skatteskuld som måste lösas. Problemet förvärras av att man tillåts göra avsättning till periodiseringsfonder utan att fondera något kapital.

En lösning är att företagsformerna enskild firma och handelsbolag tas bort. I stället skulle man kunna ha någon form av aktiebolag som använder det uppföljningssystem där man tvingas ta in kvalificerad ekonomisk rådgivning från start. På kort sikt kan andra insatser göras:

- Såväl F-skatt som moms redovisas månadsvis så fort det handlar om aktiv näringsverksamhet oavsett omsättning (eller åtminstone med en lågomsättningsgräns). Momsen räknas ut som skillnaden mellan momspliktiga intäkter och utgifter och förutsätter en månatlig avstämning av räkenskaper. Samtidigt får man en avstämning av det totala rörelseresultatet, vilket ska ligga till grund för F-skatten och deklarerar på samma blankett.
- Vill man göra avsättningar till periodiseringsfonder så ska hela kapitalet sättas in på särskilt konto, typ skogs- eller upphovsmannakonto, varvid pengarna preliminärbeskattas på lämpligt sätt vid uttag såvida inte avsättningarna motsvaras av investeringar i företaget.

Med dessa förslag vinner man en bättre ekonomisk och skattemässig överblick för den enskilde företagaren redan från början. Skatteuttaget blir "rätt" och skadliga konsekvenser av "felutnyttjade" periodiseringsfonder elimineras. Mot detta skulle kunna anföras ett ökat krångel för den enskilde företagaren och att tröskeln att starta företag höjs. Vi menar att dessa åtgärder leder till ett sundare småföretagande. Vi anser att reglerna för enskilda firmor och handelsbolag behöver ses över utifrån den problematik som vi har beskrivit.

Stockholm den 4 oktober 2005

Kurt Kvarnström (s)

Anneli Särnblad (s)